

Water- en roofvogels 2004

Roelof Boddaert

Inleiding

Een rampjaar was het deze keer voor de Midwintertelling 2004, de 38^e alweer. Niet alleen vanwege het beroerde weer op de echte teldag, maar ook omdat er dit jaar door onvoorziene omstandigheden een aantal belangrijke plots niet geteld is.

Teldata en -gebieden

Dit jaar was de voorkeursdatum 17 januari, met uitwijkmogelijkheden tussen de 16^e en de 19^e. Het hele ons toegewezen gebied inclusief de Haarlemmermeer beslaat nog steeds 44 plots, al is er wel iets aan veranderd: het stuk Noordzeekanaal vanaf pont Buitenhuizen tot aan de Ruigoordweg wordt niet meer door onze werkgroep geteld en de Afrika-haven heeft een eigen gebiedscode gekregen. Voorheen werd die haven door ons meegeteld met een stuk van het Noordzeekanaal. Zes plots zijn jammer genoeg niet geteld, waaronder de Zuidpier, het Kennemermeer, een deel van het Noordzeekanaal en een flink stuk strand. De telling werd uitgevoerd door 38 (mede)tellers.

Het weer

De laatste warme najaarsdag van 2003 was 5 december en op 12 december werd er in Friesland al geschaatst. Door warme regen werd daar op 14 december voorlopig een eind aan gemaakt. Maartse buien en aprilse grillen met af en toe een licht nachtvorstje bepaalden het weer tot aan Kerstmis toe. De kerstdagen zelf zijn grauw en grijs en na een korte periode met vorst en wat sneeuw rond de jaarwisseling, duiken we weer in de natte grauwigheid met regen en hoge temperaturen. In Oost-Europa vriest het 25 graden. De week vóór de telling is er veel regen en wind met zelfs tot tweemaal toe een echte westerstorm en geen sprankje vorst. De teldag zelf is dankzij storm en regen een ramp voor diegenen (ongeveer de helft) die besloten hebben 's morgens te tellen. Na de middag is het droog en is er minder wind. Zondag 18 januari is het schitterend weer: windstil met een lekker zonnetje bij 5° C.

Tabel 1. Resultaten van de waterwildtelling 2004. AWD = Amsterdamse Waterleidingduinen, IJM = IJmuiden en kustzone, NZK = Noordzeekanaal, SPW = Recreatiegebied Spaarnwoude, HM = Haarlemmermeer.

Soort	2003	2004	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Knobbelzwaan	340	368	51			157	78	82
Kleine Zwaan		2				2		
Wilde Zwaan	106	64	53				11	
Zwarte Zwaan	4	2						2
Rietgans spec.	87	108					108	
Toendrarietgans	153	348				123	225	
Kolgans	408	1				1		
Grauwe Gans soepgans	656 540	814 538				649 102	55 146	110 274
Indische Gans	1							
Canadese Gans	14							
Brandgans	25	2				2		
Nijlgans	487	409	4	2	5	93	50	255
Casarca	1							
Bergeend	21	31				13	18	
Muskuseend	3	2						2
Mandarijneend		2						2
Smient	6442	4897			112	4449	334	2
Krakeend	893	624	133		84	96	164	147
Wintertaling	127	355			6	265	80	4
Wilde Eend soepeend	6183 640	6397 595	68 9		217 8	1204 164	3531 260	1377 154
Pijlstaart	1							
Slobeend	76	70	1			49		20
Krooneend		9	9					
Tafeleend	458	495	232			51	161	51
Kuif-x Tafeleend		1						1
Kuifeend	1737	1949	515	3	13	515	684	219
Topper	1							
Eider	244							
Brilduiker	81	70	52			9		9
Nonnetje	34	17				4	2	11
Mid. Zaagbek	2	5		3	2			
Grote Zaagbek	116	67	24			1	13	29
Dodaars	144	155	52	4	9	31	52	7
Fuut	173	239	4	11	8	32	134	50
Kuifduiker	1							
Aalscholver	388	339	12	101	54	77	83	12
Roerdomp	4	1	1					
Blauwe Reiger	202	221	6	7	14	81	85	28

Tabel 1. *vervolg*

Soort	2003	2004	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Waterral	10	5	3			2		
Waterhoen	1153	1015			9	237	306	463
Meerkoet	9356	8070	770	3	112	1634	3934	1617
Scholekster	111	6		2	2	1	1	
Kievit	120	302				26	276	
Driet.str.loper	269	15		15				
Paarse Str.loper	2							
Bonte Str.loper	13							
Bokje	1							
Watersnip	10	6	5			1		
Wulp	27							
Tureluur	6	1					1	
Witgat	6	2					2	
Steenloper	113							
Dwergmeeuw	1	6		6				
Kokmeeuw	5721	4167		103	367	777	1646	1274
Stormmeeuw	1129	574		45	3	126	312	88
Kleine Mantelm.	43	5		4		1		
Zilvermeeuw	7713	2080		1380	83	178	218	221
Pont. Meeuw	1							
Grote Mantelm.	221	114		108	4	2		
Drieteenmeeuw		1						1
Zeekoet	1	1		1				
Tot. incl.meeuw.	46822	35567	2004	1798	1128	11155	12970	6512
Tot. Watervogels	31315	28288	2004	152	671	10071	10794	4928

Watervogels

Aan watervogels hebben we dit jaar 50 soorten geteld. Tellen we daar ook de roofvogels en de extra soorten bij, dan komen we op een totaal van 59. Vorig jaar werden er 71 soorten waargenomen. Inclusief meeuwen hebben we wat betreft aantallen ruim 11000 vogels minder geteld dan in 2003, en nemen we uitsluitend de watervogels dan zitten we zo'n 3000 vogels lager. Dit verschil wordt slechts gedeeltelijk verklaard door niet getelde plots: normaliter bevindt zich in die plots een totaal van ongeveer 4500 vogels, waarvan 2800 meeuwen en we kunnen concluderen dat er dit jaar ongeveer 5000 meeuwen minder geteld zijn dan in 2003. Dat is niet zo uitzonderlijk want 2003 was een meeuwenpiekjaar, net als 1994. In andere jaren schommelt het aantal meeuwen rond de 8000

exemplaren. Eiders ontbreken dit jaar, niet omdat ze verdwenen zijn, maar veeleer omdat de Zuidpier niet geteld is.

Roofvogels

In tabel 2 zijn de getelde roofvogels en uilen terug te vinden. Hier zijn we weer terug op het niveau van 2002, aangezien er 50 roofvogels minder geteld waren dan in 2003. Van alle soorten werden er minder geteld dit jaar.

Tabel 2. Resultaten van de roofvogeltelling 2004 (legenda zie tabel 1).

Soort	2003	2004	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Zeearend	1							
Blauwe Kiekendief	4	1					1	
Havik	7	6					3	3
Sperwer	14	13	4			3	2	4
Buizerd	126	106	11		3	31	45	16
Torenvalk	48	30				7	22	1
Smelleken	1							
Slechtvalk	5	2				1	1	
Ransuil	10	8					8	
Totaal	216	166	15		3	42	82	24

Extra soorten

Veel valt hier niet over te melden dit jaar, hoogstens dat het resultaat erg pover was.

Tabel 3. Resultaten extra soorten 2004 (legenda zie tabel 1).

Soortnaam	2003	2004	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
IJsvogel		2				1		1
Grote Gele Kwik	4	5	2			1	1	1
Frater	35							
Sneeuwgorst	5							
Totaal	44	7	2			2	1	2

Tot slot

Op- en aanmerkingen van de tellers zijn of worden ook nu weer genoteerd en verwerkt, evenals aan- en afmeldingen. Als er tellers zijn die dit jaar verhinderd zijn, dan zou het prettig zijn als zij mij daar zo spoedig mogelijk van op de hoogte brengen, zodat tijdig voor vervanging gezorgd kan worden. Zijn er nog leden die graag aan dit spannende gebeuren willen deelnemen, dan kunnen zij zich bij mij melden. Midwintertellers opgelet! Naar alle waarschijnlijkheid is in 2005 de teldatum 15 januari. Die datum kan alvast gereserveerd worden. Later in het jaar zal de definitieve datum nog bevestigd worden.

Hierbij worden de volgende (mede)tellers hartelijk bedankt voor hun medewerking: M. Abrahamse, F. Alink, R. Boddaert, H. Boersbroek, T. van den Boomen, L. van der Brugge, N. Buiten, F. Cottaar, C. van Deursen, A. Ehrenburg, S. Geelhoed, L. van Goor, R. Groen, F. Hopman, E. van Huijssteeden, J. Jong, P. de Jong, J. Kottman, J. Krant, C. Looij, R. Luntz, F. Manger, J. Meijer, K. de Mooij, P. de Nobel, M. Ooms, M. Schalkwijk, M. Scholten, H. Schoute, J. Schouten, Y. Schutter, J. Stuart, K. Stuart, R. van der Vlerk, P. van Vliet, M. Voorvelt, E. Wokke en A. Zaaier-Eldridge

Roelof Boddaert, 023-5717773, roelof.boddaert@tiscali.nl

Hoeveel Eiders zouden er bij de Zuidpier gezeten hebben? Piet Munsterman.